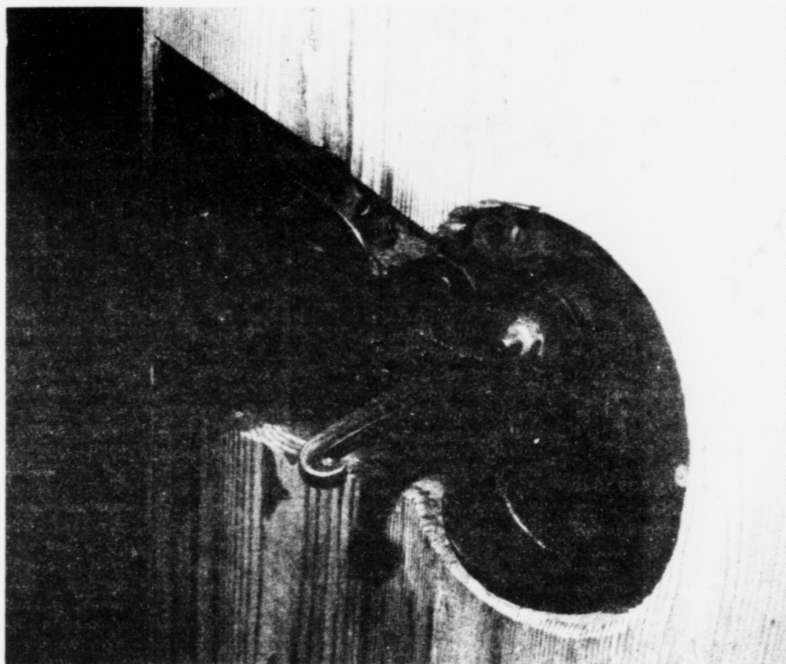

Úthurðarlásið. Hetta lás hefur Jóannes Kleinsmiður, úr Tórshavn, smíðað. Lásið er sum alt annað í kirkjunni framúrskarandi handverk

Aðrir smiðir

Umframt teir smiðir, sum her hava verið nevndir, hava aðrir menn verið við til ymisk arbeiði í samband við kollafjarðar kirkju 1837.

Upprunaliga hefur kirkjan havt átta vindeyggu og hava teyhelst øll verið á suðurseiðuni.

Hesi vindeyggu, sum vist øll eru tey somu sum í 1837, hefur **Poul Joensen Nolsøe** gjørt. Hesin Poul Joensen er væl kendur undir navninum **Póli í Búd** føddur uml. 1791 og deyður 14. juni 1857. Hann var sonur Jógvan úr Abbastovu, ið var elsti bróður Nolsøyar Palls. Pól í Búd hevði lært til snikkara í Keypmannahavn 1818–1819, eftir hvat John Davidsen upplýsir í Varðenum 38. bd. Hann var giftur við Súsonnu dóttir Jóannes í Dalsgarði í Skálavík.

Pól í Búd hefur eisini gjørt krossin á altarinum í Nolsøyar kirkju. Hann var hegnigur maður og skal hava skorið talvfólk og gjørt

innbúgv, sum enn er til úti í Nolsøi.

Pól í Búd gjørdi eisini vindeyggu til tað kirkju, sum varð bygd í Kvívík 1838.

Vindeyggu í Kollafjarðar kirkju eru av einum serligum sniði og líkjast frá vindeyggunum í hinum gomlu timburkirkjunum. Tey eru bogað í erva og er hesin bogin byttur upp í triggjar rutar við radiert stillaðum srossum. Teir, sum seinni hava gjørt vindeyggu á norðursiðuni, hava sum tað sæst ikki gjørt bogarnar á sama hátt, sum Pól gjørdi teir, hvør grundin so kann vera til hetta.

Í tí vøkrum úthurðini situr eitt sokallað kamarlås. Hetta lás hefur **Johannes Michelsen, Jóannes Kleinsmiður** í Tórshavn gjørt. Jóannes livdi frá uml. 1765 til 18. november 1843.

Siðan erbert at nevna triggjar mans, sum hava gjørt smærri arbeiði við kirkjuna í árunum 1837–40.

Ein teirra var **Poul Simonsen**, eisini nevndur **Viðareidis-pól**. Hann var múrari

í Havn og spekkaði kirkjugrundina uml. 1840. Hesin Viðareidis-pól var føddur í Mikladali uml. 1781 og doyði 1851 í Havn.

Magnus Magnusen (1813–1865) undan Garðsenda í Hósvík hefur gjørt ymiskt jarnsmið t.d. klinkur og hurðabeslog. Hann hevði verið húskallur hjá Peri í Nesinum og hefur helst lært jarnsmið har.

Kirkjan fekk eina nýggja lykt í 1838 og hana gjørdi **Luccas Jacobsen**, ættaður av Sundi.

At enda er um smiðirnar at siga, at nakrir av teimum eisini vóru við til at smíða kirkjuna í Kvívík í 1938. Teir vóru Pól í Búd, Nolsøi, Dánjal Petur á Kjalnesi, Skálapól, Hans Andreas, Jørgen Landt og Prestjógvan. Tað er tí ikki óhugsandi at Jørgen hefur skorið stavarirnar í korveggnum í gomlu kirkjunni í Kvívík, og tað sigst, at nakrir av hesum stavum vórðu fluttir í ta kirkju, sum nú stendur har.

Aftan á hesi orð um arbeiðið við at byggja kirkjuna í 1837, kann

skriva um Kollafjarðar kirkju uttan at nevna **Joen Iversen** ella **Ivarsjógvan**, sum hann kallast millum manna, og ta søgn sum knýtir seg til hansara og til Kollafjarðar kirkju.

Tað sigst, at uppi yvir úthurðini skal Ivarsjógvan hava skorið sínar forðstavar inn í yvirsyllina í forkirkjunni, og kann ein, um ein kannar væl eftir, siggja farveigin av einum hvørjum merki har enn tann dag í dag.

Søgnin sigur, at Ivarsjógvan einaferð skuldi hava lagt eitt spökilsíð niður, sum gekk og mól ymsastaðir í bygdini. Ein húskallur uppi á Hamri hevði tikið mold av einari grov og blakað moldina á sjógv. So kom spökilsíð upp at ganga og var at siggja ymsastaðir í bygdini millum annað skuldi tað einaferð koma niðan í gomlu Hamrar. Hetta spökilsíð var eitt konufólk, sum teir róptu Litla Anna. Innkomin setti hon seg at riva og skræða í øskuni og tá húskallurin kom til hús, leyp spökilsíð eftir honum. Men hann var kvikur og leyp upp um eina konu, sum lá á song og krøgvaði seg aftan fyrí konuna, men har slapp trøllið ikki eftir honum, tí barnið var

uttan skuld. Tá skuldi spökilsíð taka til, at var barnið, ikki skuldi húskallurin verið skræddur sundur.

Men so ein dagin kom Ivarsjógvan av Signabø við báti og vóru bæði kona og sonur hansara við á ferðini. Tá ið tey komu í Sjóvarstöð stóð spökilsíð fyrí teimum har. Tá skuldi Jógvan siga: «Soleiðis fer tú ikki at ganga!».

Siðan bað hann sonin verða eftir í bátinum, meðan hann fór uppá land og søgnin sigur eisini, at konan Malena fór við honum.

Jógvan skuldi tá siga við spökilsíð: «Kom her vælsignað — kom við mær!» og so fór hann inn í kirkjugarðin við henni á leiðið hjá henni og har manaði hann gentuna niður, og siðan varð friður av henni. Tá ið hann hevði manað hana niður, fór hann inn í kirkjuna og skar sitt navn í yvirsyllina og tað sigst, at smiðirnir, sum gjørdu tað nýggju kirkjuna í 1837, tóku tað stykkið burtur úr tí gomlu kirkjunni og fluttu yvir í ta nýggju. Enn tann dag kann ein siggja at syllin yvir úthurðini er skoytt á einum tað, har ikki er vanligt at skoyta eina syll.

Ivarsjógvan var føddur um ár 1729 og

er nevndur í manntalinum 1801. Kona hansara Malena Hansdatter var tá 59 ára gomul og tey eiga í 1801 tveir synir, Ivar og Hans.

Við hesum saman drátti av søgnini um Ivarsjógvan og tað spökilsíð, sum hann manaði í jørðuna, fara vit at enda frásøgnina um Kollafjarðar kirkju og teir, sum bygdgu hana í 1837. Tað kundi verið skrivað nógv meira, men alt fæst nú einaferð ikki við í eina blaðgrein. Tað verður seinni hevi at venda aftur til hesar spurningar á øðrum staði.

E. S. Siðan seinasta leygardag, tá fyrsti partur av hesi grein stóð í blaðnum hava fleiri fólk verið so beinasom at venda sær til greinskrivans við upplýsingum, sum økja munandi um vitan okkara um teir spurningar, sum eru nevndir í greinunum. Hetta kemur vónandi alt við, tá vent verður aftur til Kollafjarðar kirkju í eini seinni grein. Eg vil nýta høvi til at takka hesum fólki fyrí beinasemið og somuleiðis takka teimum, sum hava hjálpt mær við upplýsingum til hesar greinir, serstakliga takki eg Onnu Sofiu í Vági, skjálafólkum í Kollafirði.

Ivarsjógvan

Tað ber tó ikki til at

